

Kunnanvaltuusto 20.3.2023

1/2023

Hanna Simola: yöhoitoa päiväkotikiikisille**Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta 24.05.2023 § 43**

Valtuustoaloitteessa esitetään muun muassa, että ympärivuorokautisen päiväkotipalvelun käyttönotosta tehdään selvitys. Selvityksen osana tulisi huomioida nykyisen kysynnän lisäksi tulevaisuuden potentiaali lisätä lapsiperheiden kiinnostusta muuttaa Askolaan. Tulisi arvioida kustannuksia suhteessa kuntaan uusina asukkaina muuttaviin ja heidän yötyöläisten tuomiin verotuloihinsa.

Vastineena valtuustoaloitteeseen osaaminen ja elämänlaatu -palvelualue toteaa seuraavaa:

Päiväkotiki Puolukka toimii Askolassa joustavilla aukioloajoilla klo 5.30-22.00 tarvittaessa myös viikonloppuisin ja arkipyhinä. Aukioloajat ovat aamu- ja ilta- aukiolojen puitteissa.

Asiassa on tarkoituksenmukaista selvittää palvelun tarvetta, kysyntää, tilakysymystä ja turvallisuusmääräyksiä ym. tarveselvityksen muodossa elinympäristö- sekä osaaminen ja elämänlaatu -palvelualueiden yhteistyönä. Muun muassa ympärivuorokautisessa käytössä olevaan päiväkotikiin sovelletaan hoitolaitosten palomääräyksiä, jotka ovat tiukempia kuin päiväkäytössä olevissa varhaiskasvatuksen tiloissa. Näin ollen jos päiväkotiki tiloja suunnitellaan muutettavaksi ympärivuorokautiseen käyttöön, on selvitettävä palo- ja pelastusturvallisuusmääräysten sekä poistumisturvallisuus selvityksen vaatimusten vaikutus hankkeen toteutettavuuteen (<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/turvallinen-ja-terveellinen-paivakoti-ja-koulurakennus>). Tämä tarkoittaa investointikustannuksia.

Varhaiskasvatuksen osalta voidaan todeta, että ympärivuorokautisen hoidon tarve on ollut erittäin vähäistä viime vuosina ja joistakin asiakkaiden alustavista kyselyistä, joita on tullut viisi viimeisen 15 vuoden aikana ei yksikään perhe ole tarvinnut ympärivuorokautista palvelua varhaiskasvatuspalvelun alkaessa, vaan päiväkotiki Puolukan aukioloajat ovat riittäneet. Kyselyjen määrä ei ole noussut viime vuosina. Naapurikunnista ostettavaa palvelua Askolan varhaiskasvatus ei ole viime vuosina tarvinnut. Varhaiskasvatuksen henkilöstön rekrytointi on ollut haastavaa viime vuosina, erityisesti nk. vuorohoitoyksikköön. Henkilöstöä on kuitenkin saatu rekrytoitua myös päiväkotiki Puolukkaan tarpeellinen määrä.

2/2023

Veikka Huuskonen: Työllistämisen tehostaminen: Tavoite lisätä Askolassa toimivien yritysten ja yhdistysten valmiutta ottaa työttömiä kuntalaisia työkoikeiluun tai töihin palkkatuella sekä mahdollistaa Puhti Oy:n toiminta työllisyyden operaattorina**Kunnanhallitus 7.2.2024 § 31**

Kunnanhallitus antaa esittelytekstissä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Askolan maksama työmarkkinatuen kuntaosuuden maksuihin oli budjetoitu 338.000 euroa vuodelle 2023. Toteuma vuodelta 2023 jäi alle sen, ollen 262.708,09 euroa. Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työ työllistämisen edistämiseksi, sekä asiakkaiden ohjaamiseksi oikeiden palveluiden ja oikeiden etuuksien äärelle (kuntoutustuki, sairaspäiväraha, työkyvyttömyyseläke ym.) on tuottanut tulosta. Lisäksi Askolan työttömyysprosentti on pysynyt koko vuoden matalalla, Uudenmaan kärjessä.

Työllisyyskoordinaattori tapaa säännöllisesti työmarkkinatukilistalla olevia työttömiä työnhakijoita. Osallistuminen tapaamisiin on asiakkaalle vapaaehtoista. Työmarkkinatukilistalla on edelleen sellaisia henkilöitä, joiden

tulisi työkykynsä puolesta olla sairaspäivärahalla tai työkyvyttömyyseläkkeellä. Hyvinvointialueen käynnistymisen myötä mm. aktivointisuunnitelmat siirtyivät työllisyyskoordinaattorilta sosiaalityön mukana hyvinvointialueen hoidettavaksi. Samoin mahdollisuus osallistua monialaiseen kuntoutustyöryhmään on pois suljettu. Kuntoutustyöryhmässä on tehty vuoden 2022 loppuun saakka Askolan terveyskeskuksen johtavan lääkärin kanssa tehokasta työtä vajaatyökykyisten ja työkyvyttömien asioita edistämällä. Työllisyyskoordinaattorilla ei ole enää lain suoma oikeutta osallistua asiakkaan aktivointi- tai työllistämissuunnitelman tekemiseen TE-toimistossa, ainoastaan jos asiakas tähän antaa erillisen suostumuksen. Yhteistyö TE-toimiston kanssa on vaatinut suuria ponnisteluja, sillä HVA:n TE-toimiston suuren asiantuntijoiden vaihtuvuuden ja hyvinvointialueen aloituksen myötä TE-toimiston asiantuntijoilla ei ole aina ajantasaista tietoa kuntien palveluista.

Aloitteessa ehdotetaan pikaista selvittämistä, onko mahdollista alentaa Askolan kunnan pitkäaikaistyöttömyydestä johtuvia sakkomaksuja esimerkiksi maksamalla työllistävälle taholle 10-20 % vastaava osuus sakkomaksusta. Työllistymistä tukeva Askola-lisäpäätos on tehty Kunnanhallituksessa 28.09.2022 § 196 97/14.07.00/2022. Askola-lisä on päätöksen mukaan yli 300 päivää työttömänä olleen kohdalla 150 eur/kk, jos ehdotettu muutos esim. 20% osuus sakkomaksusta korvaisi Askola-lisän, olisi työnantajan saama korvaus n. 75 €. Askola-lisä puolestaan on yli 1000 päivää työttömänä olleen osalta 250 eur/kk, kun taas 20% työmarkkinatuen kuntaosuusmaksusta olisi 104 eur/kk. Työnantajalle on edullisempaa hyödyntää Askola-lisä. Tätä etuutta on markkinoinnista huolimatta käytetty kovin vähän.

Aloitteessa ehdotettiin myös, että Askolan Puhti Oy toimisi työllistettävien työnantajana vastaten työnantajan velvollisuuksista tai antaen organisoitua tukea erityisesti yhdistyksille. Palkkatukiudistus tuli voimaan 1.7.2023 lakimuutoksella 23.3.2023/371. Laissa todetaan, että eräissä tilanteissa yhdistys, säätiö tai rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta voi saada palkkatukea 100 % palkkauskustannuksista: ” Poiketen siitä, mitä 6 ja 7 §:ssä säädetään, yhdistykselle, säätiölle tai rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle muuhun kuin elinkeinotoimintaan myönnettävän palkkatuen määrä on 100 prosenttia tuella palkattavasta aiheutuvista 5 §:ssä tarkoitetuista palkkakustannuksista korotettuna kertoimella 1,23, jos tuella palkattava on ollut työtön vähintään 24 kuukautta palkkatuen myöntämistä välittömästi edeltäneiden 28 kuukauden aikana. Palkkakustannuksiin luetaan palkkakustannukset, jotka vastaavat enintään 65 prosentin työaikaa alan säännöllisestä enimmäistyöajasta”.

Jos Puhti toimii työnantajana, ei edellä mainitut instanssit saa hyödynnettyä ko. palkkatukea, jolloin työntekijän palkkaaminen tulee huomattavan paljon kalliimmaksi. Tämän asian toi esille työllisyyskoordinaattori Titta Härkönen jo viime maaliskuussa pidetyssä Yrittäjien tilaisuudessa. Puhti Oy:llä on mahdollisuus työllistää omilla palkkalistoilla henkilöitä, joiden työpanosta tarjoaa yhdistysten/yritysten käyttöön. Tällöin työnantajakulut palkkakustannuksineen laskutetaan toimeksiantajalta. Puhti Oy:n hallitus vastaa yhtiön toiminnasta ja palvelutarjonnasta.

Aloitteessa tuotiin esille myös tuleva TE-palveluiden muutos 2025. Muutos koskee lakisääteisiä viranomaistehäviä, joita vielä kuluvan vuoden ajan hoitaa Työ- ja elinkeinotoimisto valtion tuottamana palveluna. Syksyllä 2023 Itä-Uudenmaan kunnat, pois lukien Sipoo, ovat allekirjoittaneet sopimuksen jossa määritellään Porvoon kaupunki järjestämisvastuulliseksi kunnaksi Porvoon seudun työllisyysalueella. Valmistelua tulevia palveluita varten tehdään alueellisena yhteistyönä. Nykyinen palvelun järjestäjä TE-toimisto ostaa erilaisia valmennuspalveluita yksityisiltä palveluntuottajilta. Tulevaisuudessa nämä valmennuspalvelut kilpailutetaan työllisyysalueen toimesta. Työllisyyskoordinaattori on tuonut ja tuo myös jatkossa kehittämistyöryhmässä esille jo olemassa olevat palvelut Askolassa, kuten Puhti Oy:n palvelut. Puhti Oy voi tulevaisuudessa osallistua näiden palveluiden kilpailutuksiin. Puhti Oy voi myös tarjota palveluaan ympäristö kunnille, tämä kuitenkin niin, että jokainen kunta itsenäisesti tilaa ja maksaa itse nämä palvelut.

Askolan kunta on saanut Puhti Oy:ltä tarjouksen koskien valmennuspalvelua työttömille. Askolan kunnan ja Puhti Oy:n kanssa käydään keskustelua tulevaisuuden yhteistyömallista.

3/2023

Hannu Vihreäluoto: liikunnan ja hyvinvoinnin lisääminen Askolan kunnassa

Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta 24.05.2023 § 46

Vastineena valtuustoaloitteeseen osaaminen ja elämänlaatu -palvelualue toteaa seuraavaa:

Liikuntakasvatus Askolan varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Aloitteessa toivotaan valistusta, joten vastineen ensimmäinen osa käsittelee sitä, millä tavalla tällä hetkellä varhaiskasvatuksessa ja kouluissa liikuntaa opetetaan ja valistusta annetaan.

Lapsi tarvitsee joka päivä riittävästi liikuntaa, mikä on edellytys fyysiselle kasvulle ja kehitykselle.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on innostaa lapsia liikkumaan monipuolisesti sekä kokemaan liikunnan iloa. Liikkumisen lähtökohtana on lapsen halu liikkua ja henkilöstön tehtävänä on luoda lapsille liikuntaan houkutteleva, turvallinen ja kiireetön ympäristö. Liikkuminen mahdollistetaan monipuolisten liikunta- ja leikkituokioiden kautta kaikkina vuodenaikoina sekä tarjoamalla erilaisia liikuntavälineitä vapaasti lasten käyttöön niin sisällä kuin ulkona. Liikkuminen edesauttaa lapsen karkea- ja hienomotorista kehitystä ja oman kehon, ajan, tilan, välimatkan ja suuntien hahmotusta. Eri vuodenaikoina lapset saavat mahdollisuuksia kokeilla kullekin vuodenaikalle tyypillisiä tapoja ulkoilla.

Koulujen liikuntatunneilla tärkeitä ovat positiiviset kokemukset. Oppitunneilla korostuvat ilo, fyysinen aktiivisuus ja yhdessä tekeminen. Liikunnan avulla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja yhteisöllisyyttä. Opetus perustuu eri vuodenaikojen ja paikallisten olosuhteiden tarjoamiin mahdollisuuksiin. Liikunnassa hyödynnetään koulun tiloja, lähiliikuntapaikkoja ja luontoa monipuolisesti sekä kannustetaan kouluajan ulkopuoliseen liikuntaharrastamiseen. Yläkoulun liikunnassa pääpaino on monipuolisessa perustaitojen soveltamisessa ja fyysisten ominaisuuksien harjoittamisen opiskelussa eri liikuntamuotojen ja -lajien avulla.

Sekä ala- että yläkoulussa liikunnan avulla kasvamiseen kuuluu toisia kunnioittava vuorovaikutus, vastuullisuus, tunteiden tunnistaminen ja säätely sekä myönteisen minäkäsityksen kehittyminen. Liikunta tarjoaa mahdollisuuksia iloon, onnistumiseen, osallisuuteen, sosiaalisuuteen, rentoutumiseen, kisailuun ja ponnisteluun sekä toisten auttamiseen. Liikunnassa oppilas saa valmiuksia terveytensä edistämiseen. Myös terveystiedon opetuksessa on vastaavat tavoitteet.

Kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri on edellytys liikunnanopetuksen tavoitteiden saavuttamiselle. Opetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota toimintakyvyn tukemiseen ja mieluisan liikuntaharrastuksen ylläpitämiseen tai löytämiseen. Kaikella edellä mainitulla pyritään käytännössä siihen, että liikunta koetaan sekä oppiaineena ja ohjattuna toimintana mielekkäänä ja myönteisenä asiana, jonka lapsi tai nuori haluaa sisältyvän omaan arkeensa ja hänelle kehittyy itsenäinen motivaatio liikkumiseen. Lapsuuden ja nuoruuden aikana pitäisi kehittyä liikkujana myönteinen minäkuva.

Koulun perustehtävään kuuluu kodin ja koulun yhteistyö ja siten myös liikkumiseen kannustaminen arjen valintoja tehtäessä. Näistä yksi on koulumatkojen kulkeminen kävellen tai pyöräillen kaikkien niiden kohdalla, joilla se on mahdollista. Liikkuva elämäntapa omaksutaan usein lapsuudessa ja tähän kannustaminen on tärkeää.

Järjestöyhteistyö ja osallisuus

Kunnan asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä järjestöt, seurat ja yhdistykset ovat kunnan tärkeitä kumppaneita ja voimavara. Ne tuottavat harrastusmahdollisuuksia, vertaistukea, erityisryhmien kokoontumisia,

kulttuuritarjontaa ja elämyksiä. Lisäksi järjestöillä on paljon kokemukseen pohjautuvaa asiantuntijätietoa ja osaamista. Järjestöt tekevät paljon merkityksellistä ennaltaehkäisevää työtä, mistä koko kunta hyötyy. Sote-järjestämislaki myös edellyttää, että kunta tekee yhteistyötä kunnassa toimivien yleishyödyllisten yhteisöjen ja yksityisten yritysten kanssa. Askolan seudulla toimii muun muassa useita kyläyhdistyksiä, kulttuuri-, ja urheilujärjestöjä, nuorisojärjestöjä, maatalousjärjestöjä ja metsästysseuroja, lapsi- ja perheyhdistyksiä sekä eläkeläis- ja veteraanijärjestöjä. Lisäksi Askolan seurakunta on aktiivinen toimija ja tärkeä yhteistyökumppani. Kunnan ja yhdistysten välistä vuoropuhelua on pidetty kerran vuodessa järjestettävässä yhdistystapaamisessa, mutta koronavuosina 2020-2021 tapaamisia ei järjestetty. Nyt tavoitteena on osana kunnan hyvinvointityötä jatkaa järjestötapaamisia ja lisäksi järjestää erilaisia teematapahtumia liittyen hyvinvointiin ja ennaltaehkäisevään elämäntapaan.

Osallisuutta vahvistamalla ehkäistään syrjäytymistä, vähennetään köyhyyttä ja eriarvoisuutta. Osallisuudella on merkittävä vaikutus ihmisten hyvinvointiin, koettuun terveyteen ja työ- ja toimintakykyyn. Osallisuus tarkoittaa mahdollisuutta elää omannäköistä elämää, mahdollisuutta kuulua itselle tärkeisiin ryhmiin ja yhteisöihin, vaikuttaa itselleen tärkeisiin asioihin sekä mahdollisuutta yhdessä tekemiseen. Kuntalaisten yhteisöllisyyttä, turvallisuutta, väestösuhteita sekä elinvoimaa ja ilmapiiriä voidaan vahvistaa ja lisätä osallisuuden kautta. Kuntalaisten ja asukkaiden osallistuminen ja vaikuttaminen ovat osa demokratiaa ja oikeudesta osallistumiseen on säädetty mm. kuntalaissa.

Askolan kuntaan on perustettu hyvinvointityöryhmä, joka on nyt keväällä aloittanut toiminansa. Ryhmä toimii ohjausryhmänä sille toiminnalle, joka toteuttaa kunnan hyvinvointisuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita. Hyvinvointityöryhmää vetää hyvinvointikoordinaattori Johanna Viuhko. Tämä työryhmä voi ottaa käsittelyyn sen, millä konkreettisilla tavoilla kuntalaisten liikkumista ja liikuntaharrastusta tuetaan. Nuorisosihteeri voi ideoida hyvinvointiryhmän kanssa järjestöille, huoltajille ja nuorille teemailtoja ja tapahtumia. Lisäksi vielä tiivistetään nuorten kanssa toimivien sidosryhmien yhteistyötä ja osallistetaan Askolan nuorisovaltuusto äänikanavaksi nuorten tarpeisiin.

Askolan osaamisen ja elämänlaadun -palvelualue haki harrastamisen Suomen mallin mukaista hankerahoitusta vuodelle 2022-2023. Tämä hankerahoitus on tarkoitettu koulupäivän jälkeen tapahtuvaan harrastustoimintaan koko kunnan alueella. Saatua rahoitusta on käytetty muun muassa linkkubussi toimintaan ja Askolan kuvataidekoulun vetämiin kerhoihin. Liikuntapalveluissa liikunnanohjaajan sijainen on toiminut 1.3.2023 alkaen. Jos liikunnanohjaajan opintovapaa jatkuu, on tarkoitus palkata sijainen. Kevään 2023 aikana vs. liikunnanohjaaja on ohjannut muun muassa liikuntaryhmiä eri ikäisille kuntalaisille. Kevään 2023 toiminta on suunniteltu kuntalaisten toiveiden pohjalta vauvasta vaariin periaatteella.

Liikuntapaikat

Osaamisen ja elämänlaadun lautakunta esittää elinympäristölautakunnalle kirkonkylän urheilukentän perusparannusinvestointia. Investointia varten tulee varata hankesuunnittelun määräraha vuodelle 2024 ja hankesuunnittelun pohjalta lasketaan kustannusarvio. Tältä pohjalta esitetään kirkonkylän urheilukentän perusparannusta investoinniksi vuodelle 2025. Frisbeegolfradan ja muiden liikuntapaikkojen kunnossapidon kehittämistä tehdään yhteistyössä kunnan elinympäristö palvelualueen kanssa.

4/2023

Petri Hallikainen: aloite työllisyyden hoidosta Askolan kunnassa

Kunnanhallitus 7.2.2024 § 31

Kunnanhallitus antaa esittelytekstissä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Aloitteessa esitettiin huoli kovasti nousussa olevista työttömyyden sakkomaksuista. Vuoden 2023 osalta voimme

todeta, että työmarkkinatuen kuntaosuus Askolan osalta jäi n. 75.000 euroa alle budjetoidun kuntaosuuden. Vuodelle 2023 oli budjetoitu yhteensä 338.000 euroa ja toteuma oli 262.708,09 euroa. Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työ työllistymisen edistämiseksi, sekä asiakkaiden ohjaamiseksi oikeiden palveluiden ja oikeiden etuuksien äärelle (kuntoutustuki, sairaspäiväraha, työkyvyttömyyseläke ym.) on tuottanut tulosta. Askolan työttömyysprosentti on pysynyt koko vuoden matalalla, Uudenmaan kärjessä.

Aloitteessa esitetään aloitettavaksi kolmen vuoden kokeilu, jossa kunta auttaa oppisopimuskoulutuksen avulla työtöntä jälleen työllistymään. Aloitteessa ehdotetaan, että mennään työttömän ehdoilla mitä hän haluaa ja kuinka paljon pystyy esim. vajaakuntoisena tekemään.

Oppisopimuskoulutukseen saa valtiolta palkkatukea ja työnantaja voi saada koulutuskorvausta. Kuluja kunnalle jää koulutettavasta riippuen enimmillään puolet palkattavan palkasta ja sivukulut (nämä eivät palkkatukilaki uudistuksen 23.2.2023/371 mukaan kuulu enää palkkatuen piiriin), sekä mahdolliset työvälineet, vaatetus ym kulut.

Askolan kunta ja Puhti Oy ovat mahdollistaneet oppisopimuksella opiskelun. Puhdissa opiskelijoita on ollut yhteensä 12 henkilöä ja kunnassa 9 henkilöä viimeisen viiden vuoden aikana. Kunnan ja Puhdin mahdollisuudet oppisopimuksella palkkaamisen ovat rajalliset erityisesti ammattialojen suhteen. Puhdin osalta mahdollisia ammattialoja ovat siivous- ja pesulatyöhön liittyvät tutkinnot. Kunnalla mahdollisia aloja ovat siivous, catering, varhaiskasvatus sekä kouluissa mm. koulunkäynninohjaajan koulutus. Näitä vaihtoehtoja on pitkäaikaisesti työttömille vuosien varrella tarjottu. Työllisyshoidon asiakkaat voivat kokea, ettei ala ole kiinnostava. Toisaalta myös joillain heistä on fyysisiä rajoitteita ko. työhön. TE-toimisto ei puolla palkkatukea henkilölle sellaiseen koulutukseen, johon heidän työkykynsä ei riitä.

Oppisopimuskoulutus yksityisellä sektorilla on myös mahdollista. Tätä on markkinoitu yrittäjille yhtenä vaihtoehtona turvata yrityksen osaavan työvoiman saatavuus. Työllisyyspalvelut ovat pyrkineet madaltamaan kynnystä ottaa pitkäaikaistyötön työkokeiluun, palkkatukityöhön tai oppisopimuskoulutukseen tarjoamalla yrittäjälle konkreettista apua eri sopimusten tekemiseen ja tarjoamalla työvalmentajan apua työsuhteen alkuun työpaikalle. Etenkin pienyrittäjät ovat tuoneet esille, ettei heillä ole aikaa eikä resursseja ottaa oppisopimus opiskelijoita. Useat pienyrittäjät ovat kertoneet, että tarvitsevat valmista, osaavaa ja tekevää työvoimaa. Yritykset ovat valmiita palkkaamaan heitä ilman taloudellista tukea, kun sellainen löytyy.

Mahdollisia kokeilun piiriin tulevia oppisopimusopiskelijoita olisi Askolassa nykytiedon perusteella hyvin pieni määrä. Sen sijaan jatkamme tiivistä yhteistyötä alueen yrittäjien ja oppilaitosten kanssa, sekä jatkamme pitkäaikaistyöttömien tapaamisia koordinoiden heidän tilannettaan, kuunnellen heidän toiveitaan ja etenemme kunkin asiakkaan kohdalla heidän kokonaistilanteensa huomioiden parhaalla mahdollisella tavalla.

Tällä hetkellä valmistelemme yhdessä muiden kuntien kanssa Porvoon työllisyysalueen toiminnan aloittamista 1.1.2025 alkaen. Samanaikaisesti suunnittelemme Askolaan omaa ns. palvelutori- toimintamallia, joka sopii yhteisen työllisyysalueen palvelukokonaisuuteen ja tukee työllisyysalueen tarjoamia palveluita työllistymisen edistämiseksi.

5/2023

Matti Jäppilä: kotimaisen ruoantuotannon tunnettavuuden parantaminen

Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta 24.05.2023 § 47

Vastineena valtuustoaloitteeseen osaaminen ja elämänlaatu -palvelualue toteaa seuraavaa:

Perusopetuksen vastine valtuustoaloite 20.3.2023 koskien koulujen ruokakasvatusta ja kouluruokailua.

Ruokakasvatus alakouluissa

Alakouluissa ruokaan ja ruuan alkuperään liittyviä asioita käsitellään ympäristöopissa. Opetussuunnitelma ohjaa vahvasti jo alkuopetuksessa tutustumaan lähiluontoon sekä pohtimaan ihmisen ja luonnon vuorovaikutusta. Oppilasta ohjataan pohtimaan yhdessä muiden kanssa, mikä vaikutus omilla teoilla on ympäristöön (esim. energian säästäminen, veden kulutuksen vähentäminen). Oppilas perehtyy elämän perusedellytyksiin ravinnon, veden, ilman, lämmön ja huolenpidon osalta ja näin hän tutustuu jo alkuluokilla ravinnon tuotantoon ja juomaveden alkuperään.

3.-6.-luokilla tutkitaan eliöiden ja niiden elinympäristöjen sekä ihmisen toiminnan vuorovaikutussuhteita. Tutustutaan ravintoketjuihin, eläinten ja kasvien lisääntymiseen, ravinnon tuotantoon ja ruoan reitteihin sekä metsien hyötykäyttöön. Aineessa pohditaan oman toiminnan vaikutuksia itselle, toisiin ihmisiin, eläinten hyvinvointiin, luontoon ja yhteiskuntaan. Harjoitellaan ympäristövastuullista toimintaa omassa lähiympäristössä sekä toisista huolehtimista. Aineen keskeisenä tavoitteena on ohjata ymmärtämään ihmisten tekemien valintojen vaikutuksia elämälle ja ympäristölle nyt sekä tulevaisuudessa. Peruskoulussa opetus perustuu opetussuunnitelmaan.

Ruokakasvatus ja kotitalousopetus yläkoulussa

Kotitalouden opetuksen tehtävänä on kehittää kodin arjen hallinnan sekä kestävän ja hyvinvointia edistävän elämäntavan edellyttämiä tietoja, taitoja, asenteita ja toimintavalmiuksia. Opetuksessa edistetään kädentaitoja ja luovuutta sekä kykyä tehdä valintoja ja toimia kodin arjessa kestävästi. Opetuksessa luodaan perustaa oppilaiden kotitaloudelliselle osaamiselle, mikä merkitsee taitoa toimia eri ympäristöissä ja toteuttaa kotitalouden tehtäviä. Opetuksella tuetaan oppilaiden kasvua kodin arjen perusedellytysten ylläpitämisestä huolehtiviksi kuluttajiksi. Kotitalousopetuksessa kehitytään kanssaihmisistä huolta pitäviksi lähimmäisiksi ja kasvetaan perheen, kodin ja yhteiskunnan aktiivisiksi jäseniksi. Kotitalouden tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokille 7-9.

S1 Ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri

Sisällöt valitaan siten, että ne tukevat ruoanvalmistus- ja leivontataitojen kehittymistä. Aterioiden suunnittelu, toteutus ja erilaiset ruokailutilanteet tähtäävät ruokaan ja syömiseen liittyvien valintojen ja tottumusten pohtimiseen ravitsemussuosituksen, ruokaturvallisuuden, ruokaketjun, elintarviketuntemuksen, taloudellisuuden, eettisyyden ja ruokaan liittyvän luotettavan tiedon näkökulmasta. Opetussisältöihin kuuluvat ruoka- ja tapakulttuuri osana identiteettiä sekä kodin juhlia.

Askolan paikallisessa opetussuunnitelmassa tämä toteutetaan huomioiden paikallinen maaseutuperinne ja hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan lähi- ja luomuruokaa. Samoin tavoitteena on kotimaisten raaka-aineiden suosiminen ja ruokahävikin pienentäminen.

Kotitalousopetuksemme on hyvin käytännönläheistä ja perustuu erilaisiin raaka-aineisiin (kasvikset, marjat, hedelmät, vilja, kala, kananmuna, liha, maito, rasvat ym.) sekä näistä raaka-aineista valmistettaviin ruokalajeihin (kastikkeet, keitot, murekkeet, munakkaat, puurot, uuni- ja laatikkoruokat, jälkiruoat sekä leivonnaiset).

Opetuksemme perustuu tutkittuun tietoon, tasapuoliseen ja neutraaliin esitystapaan, eikä opettajan omiin mielipiteisiin tai ideologioihin. Olemme osallistuneet paikallisen MTK:n Askolan osaston tarjoamaan Kokkaa kotimaista -kampanjaan ja arvostamme kaikki suomalaista ruokakulttuuria ja sen vahvuuksia, kuten puhtaita, hyvälaatuisia raaka-aineita, lähiruokaa ja kouluruokailua.

Painotamme hyviä tapoja, ruoan kunnioittamista ja ruokasivistystä. Ruokasivistys näkyy ruokaan liittyvissä arvoissa, asenteissa, tiedoissa ja taidoissa sekä ruoan arvostamisessa ja ruokahävikin minimoimisessa.

Muina kotitalouden tavoitteisiin liittyvinä keskeisinä sisältöalueina vuosiluokille 7-9 ovat:

S2 asuminen ja yhdessä eläminen sekä S3 kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa.

Askolan paikallisessa opetussuunnitelmassa rohkaistaan oppilasta käyttämään paikallisia palveluja sekä käyttämään ympäröivän maaseudun tarjoamia palveluja ja -tuotteita. Askolassa suositellaan kannattamaan paikallista yrittäjyyttä.

Askolassa tavoittelemme hiilijalanjäljen pienentämistä ja opetellaan esimerkiksi veden säästämistä käytännön työskentelyssä.

Kouluruokailu

Kouluruokailu on osa koulupäivää. Kouluruokailu suunnitellaan ja toteutetaan Syödään ja opitaan yhdessä - kouluruokailusuosituksen mukaisesti. Oppaan on julkaissut terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Oppaassa annetaan kouluaterioiden tarjoamisesta ja niiden ravitsemuslaadusta ruokalista-, ruoka- ja ravintoainekohtaiset suositukset, viimeksi mainitut ovat valtion ravitsemusneuvottelukunnan antamia suosituksia. Ruokailu järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti, tervettä kasvua ja kehitystä edistäen huomioiden oppilaiden yksittäiset ruoka-aineisiin liittyvät rajoitukset (esim. allergiat). Kouluruokailussa korostuu ruuan terveellisyys ja lautasmalli.

Kouluruokailuun liittyvät hankinnat tehdään suosien kotimaisia raaka-aineita. Esimerkiksi käytettävät maitotuotteet, lihatuotteet, marjat ja peruna ovat aina 100 % kotimaisia. Muissakin tuoteryhmissä kotimaisuusaste on korkea eli n 90 %. Esimerkkinä mainittakoon riisi, josta on siirrytty mahdollisuuksien mukaan ohrapohjaisiin tuotteisiin.

Kouluruokailuun liittyvät hankinnat tehdään Hanselin kilpailutuksen perusteella, kuten kaikki koulujen julkiset hankinnat.

Lopuksi

Koska koulujen keskuskeittiön (Askolan koulussa) päivittäinen annosmäärä on edelleen varsin kohtuullinen, haluamme todeta, että meillä on erittäin hyvä ja laadukas kouluruoka. Tiedossa on, että tänä päivänä koulussa tarjolla oleva monipuolinen, ravitsemuksen huomioiva ja terveellinen lämmin ateria, on monille lapsille ja nuorille päivän ainoa lämmin ateria.

Vastineen laatijat eivät tunnista aloitteessa olevia mainintoja vastakkainasettelusta tai kotieläintuotannon lopettamisesta ideologioihin perustuen. Esimerkiksi tällaista ideologista kasvatusta ja opetusta perusopetuksessa ei ole.

Kunnanvaltuusto 12.6.2023

6/2023

Hannu Vihreäluoto: Linnankosken patsaan lakitus vappuaattona

Kunnanhallitus 11.10.2023 § 246

Kunnanhallitus antaa seuraavan vastauksena valtuustoaloitteeseen:

Toivomus kevään yleisötapahtumasta tullaan mahdollisuuksien mukaan ottamaan mukaan vuoden 2024 tapahtumien suunnittelussa. Lisäksi tapahtuman järjestämisen kiinnostusta selvitetään myös järjestöiltä ja yhdistyksiltä.

Askolan kunnan torin parannuksen myötä keväälle/ alkukesälle on suunnitteilla torikauden avajaistapahtuma.

7/2023

Askolan Kokoomus ja KD valtuustoryhmä: Askolan lukion toiminnan varmistaminen ja kehittäminen

Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta 14.3.2024 § 21

Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta antaa seuraavassa esitetyn vastineen valtuustoaloitteeseen.

Valtuustoaloitteessa esitetään mm., että Askolan kunnan tärkeimpiin tehtäviin kuuluvat koulujen ylläpito ja varhaiskasvatustoiminta. Tähän todetaan arvostetun Askolan lukion toiminnan varmistamisen kuuluvan luontevasti. Aloitteen tekijä on esittänyt huolensa Askolan lukion tilojen käytöstä, kun Careerian opetustoiminta Askolassa loppuu viimeistään syksyllä 2024. Aloitteessa on esitetty myös, että Veikko Pohjanpellon säätiön varat, jotka on tarkoitettu Askolan lukion oppilaiden hyväksi, voisivat olla asian ratkaisua edesauttamassa.

Aloitteessa on tilojen kehittämisen tarpeen ohella tuotu esille lukion toiminnan sisällön kehittäminen. Kysymyksenä on nostettu esiin se, voisiko Askolan lukio olla erikoistunut esimerkiksi yritys-elämän tarvelähtöiseen opetukseen tai muuhun erikoisalaan.

Askolan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 15.11.2023 päättänyt talousarviosta ja investoinneista vuodelle 2024. Samassa yhteydessä on päätetty aloittaa Askolan uuden lukion rakentaminen jo vuonna 2024. Uuden lukion tilaratkaisut tulevat palvelemaan lukion toimintaa nyt ja tulevaisuudessa. Askolan uuden lukion hanke-suunnitelma on hyväksytty elinympäristölautakunnassa 23.1.2023.

Askolan lukion mahdollisuutta painottaa toimintaansa johonkin tiettyyn osaamisalaan on alettu selvittää. Vaihtoehtoisissa on noussut esille jo aikaisemmin vahvasti osana lukion toimintaa ollut kansainvälisyyden osaaminen mutta myös aloitteessa esillä ollut yrittäjyys. Asia on osaaminen – ja elämänlaatu palvelualueen valmistelussa.

8/2023

Askolan Kokoomus ja KD valtuustoryhmä: Puistoruokailun aloittaminen Askolassa

Elinympäristölautakunta 27.2.2024 § 23

Elinympäristölautakunta päätti, että puistoruokailun mahdollisuutta tarkastellaan uudelleen, kun Askolan koulukeskuksen keittiön tilojen muutostyöt ovat valmistuneet.

9/2023

Anna-Mari Eloranta: Julkisen liikenteen pitkäjänteinen tulevaisuuteen suunnittelu

Kunnanhallitus 28.2.2024 §

Kunnanhallitus antoi vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Askolassa on selkeä tarve kehittää julkista liikennettä tulevaisuudessa asukkaiden kysynnän mukaisesti. Liikkumisen suunnat, jotka palvelevat todennäköisesti parhaiten kuntalaisia kunnan sisäisen asiointiliikenteen lisäksi olisivat esimerkiksi Porvoon ja Mäntsälän julkisen liikenteen saavutettavuus.

Tällä hetkellä osan julkisesta liikenteestä kilpailuttaa Ely-keskus ja Askolan kunta sitoutuu maksamaan linjoista oman osuutensa. Ely-keskuksen kilpailuttamat vuorot kulkevat arkisin klo 7-18 välillä (kesäaikana vuoroja on vähemmän).

Porvoon hallinnoima Kyläkyty liikennöi 27.5.2024 saakka Porvoon keskusta-alueen, Porvoon sairaalan alueen, Kokkonniemen liikuntahallien ja pohjoisten kylien sekä Askolan välillä (Särkijärvi, Kk, Vakkola, Vahijärvi, Monnin-

kylä) maanantaista perjantaihin kello 16.30–21.30 ja lauantaisin kello 9–15.

Lisäksi sisäisessä asiointiliikenteessä on käytössä kutsutaksi, jota ajetaan keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 8-15 välillä. Kutsutaksi on tarkoitettu ensisijaisesti yli 65-vuotiaille askolalaisille, mutta sitä voivat käyttää myös muutkin asiointikyydin tarpeessa olevat kuntalaiset.

Tänä vuonna on tavoitteena kartoittaa Askolan kunnassa kokonaistilanne joukkoliikenteen tarpeista ja suunnista. Toteutamme julkisen liikenteen tarvetta ajatellen kyselyn nuorille, työkäisille sekä ikäihmisille. Kartoituksen jälkeen kilpailutamme Askolan kunnan asiointipalvelun siten, että sitä voi nykyistä paremmin hyödyntää myös liikenneyhteytenä linja-autoreittien varteen.

10/2023

Petri Hallikainen: Aloite johtamiskoulutuksesta Askolan kunnassa kunnanhallitukselle

Kunnanhallitus 11.10.2023 § 247

Kunnanhallitus antaa seuraavan vastauksena valtuustoaloitteeseen:

Askolan kunnassa on jokaisen valtuustokauden alussa järjestetty luottamushenkilöille suunnattu valtuustoseminaari ja tämän lisäksi tarpeen mukaan erilaisia iltakouluja tai muita infotilaisuuksia liittyen tärkeisiin ja ajankohdaisiin teemoihin. Jatkamme tätä käytäntöä edelleenkin. 24.8.2021 on Askolan kunnanvaltuustolle järjestetty hallintoakatemian koulutus TEAMS-koulutuksena, jossa on käsitelty seuraavat kokonaisuudet:

- Kunta toimintaympäristönä
- Valtuutetun tehtävät
- Kunnan päätöksenteko ja hallintomenettely

Viestintään liittyen luottamushenkilöille on järjestetty vuonna 2023 useampi tilaisuus, jossa ovat esillä olleet muun muassa kunnan uudistunut viestintäohje ja uusi brändi.

Kunnanvaltuusto 16.10.2023

11/2023

Askolan Kokoomus ja KD valtuustoryhmä: Uusien Askolaan muuttaneiden asukkaiden huomioiminen

Kunnanhallitus 17.1.2024 § 13

Kunnanhallitus antaa esittelytekstissä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Aloite uusien asukkaiden huomioimisesta on hyvä. Vuoden 2024 talousarvioon emme ole sisällyttäneet resursseja uusien asukkaiden huomioimiselle, mutta asennetasolla uusien asukkaiden huomioiminen ja Askolaan muuttamaan houkuttelemisen on osa jokaisen työntekijän ja myös luottamushenkilöiden suositeltavaa toimintaa. Erityisesti elinvoimapäällikön roolia uusien asukkaiden huomioimisessa ja houkuttelemisessa on korostettava. Askolassa syntyneet toivotamme tervetulleiksi lähettämällä jokaiselle vauvalle pienen vauvalahjan.

12/2023

Askolan Kokoomus ja KD valtuustoryhmä: Askolan kuntastrategian tarkistaminen

Kunnanhallitus 17.1.2024 § 12

Kunnanhallitus antaa esittelytekstissä olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Askolan kuntastrategia on hyväksytty valtuustokaudelle 2022-2025. Askolan kuntastrategian mukaisesti toimintamme perustuu seuraaville arvoille: positiivisuus, osallisuus, turvallisuus, joustavuus ja kestävyys. Toteutamme kuntastrategiaa tavoitteiden kautta, jotka tukevat kuntalaisten hyvinvointia elämän eri vaiheissa sekä elinvoima-

na että hyvinvointina. Elinvoiman tavoitteet kuntastrategiassamme ovat yritysmuotoisuus, toimivat yhteydet, kestävä talous, arkijärki kunnan toiminnassa, positiivinen imago, avoin ja ratkaisukeskeinen toimintatapa. Hyvinvoinnin tavoitteet ovat ajanmukainen palveluverkko, palveluiden saatavuus ja saavutettavuus, hyvinvoiva henkilöstö, kehittyvät ja ennaltaehkäisevät hyvinvoinnin ja terveyden edistämispalvelut sekä turvallinen, osallistava ja viihtyisä elinympäristö.

Valtuustoaloitteessa kuvataan muutoksia, joita toimintaympäristössämme on viime aikoina, kuntastrategian hyväksymisen jälkeen tapahtunut. Elämme epästabiilissa toimintaympäristössä. Hyvä strategia onkin juuri sellainen, että sen arvopohja ja tavoitteet pysyvät ajankohtaisina muutoksista huolimatta. Askolan kuntastrategian arvot kuvaavat yhä hyvin ajankohtaisesti sitä arvomaailmaa, johon kuntamme haluaa pohjata toimintansa. Myös tavoitteemme ovat tätä päivää ja kuvaavat kuntaa, jonka tehtävät eivät enää ole sosiaali- ja terveyspalveluihin painottuvia, vaan elinvoiman, terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen painottuvia.

Kuntastrategia vahvistetaan joka vuosi aina talousarvion vahvistamisen yhteydessä ohjaamaan myös tulevan vuoden toimintaa ja taloutta. Vuoden 2025 talousarvioprosessin yhteydessä on jo syytä kokonaisvaltaisesti tarkastella, onko kuntastrategiassa sellaisia kohtia, joita on syytä päivittää ohjaamaan vuoden 2025 toimintaa ja taloutta. Seuraavan kerran kuntastrategian laajempi päivitystarve on aiheellista arvioida vuoden 2025 aikana, uuden valtuustokauden alkaessa.

13/2023

Petri Hallikainen: Hyvinvointityöryhmän perustaminen

Kunnanhallitus 7.2.2024 § 29

Kunnanhallitus antaa seuraavan vastauksena valtuustoaloitteeseen:

Askolan kunnassa on perustettu monialainen hyvinvointityöryhmä, jonka kunnanhallitus on nimennyt 8.2.2023. Työryhmän perustaminen pohjautuu lakiin sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä (612/2021§6). Työryhmässä on edustettuna monialaisesti kunnan palvelualueiden toimijoita sekä kolmannen sektorin edustajia. Työryhmän kokoonpanoa voidaan täydentää tarvittaessa.

Työryhmän tehtävänä on edistää kuntastrategian tavoitteita sekä Askolan laajan hyvinvointikertomuksen suunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä. Laatia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa hyvinvointikertomus ja vuosiraportit. Kertomus sisältää myös lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman. Työryhmän tehtävänä on lisäksi arvioida palveluiden toimivuutta ja vaikuttavuutta sekä mahdollistaa kuntalaisten osallisuutta palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä ja tuottamisessa. Työryhmän ohjausryhmänä toimii kunnan johtoryhmä ja työryhmän toiminnasta raportoidaan vuosiraportoinnin yhteydessä kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Lisäksi kunnassa toimii nuorisolain (1287/2016 §9) mukainen lasten ja nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Verkosto on ollut toiminnassa 2016 lähtien. Verkoston tehtävänä on koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista sekä arvioida niiden pohjalta nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi. Edistää nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamista, yhteisiä menettelytapoja nuoren palveluihin ohjaamisessa sekä tiedonvaihdon sujuvuutta ja edistää yhteistyötä nuorisotoiminnan toteutumiseksi

Verkostossa on edustettuna kunnan toimijoita nuoriso-, liikunta-, opetuspuolelta sekä työvoimahallinnon edustaja ja Itä- Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja perhetyön edustajia. Lisäksi verkosto kutsuu tapaamisiin edustajat Askolan nuorisovaltuustosta, ankkuripoliisista, Pukkilan kunnasta sekä Askolan seurakunnasta. Verkoston koollekutsujana toimii nuorisosihteeri.

Lasten ja nuorten ohjaus- ja palveluverkosto edustaa läheisesti valtuustoaloitteessa esitetyn ryhmän kokoonpa-

noa ja tavoitteita. Tällä hetkellä verkostossa ei ole ollut edustajaa päättävistä toimielimistä. Päättäjätaho voisi edistää tiedon kulkua lasten- ja nuorten asioissa sekä päättäviin toimielimiin, että myös monialaisen verkoston toiminnan tueksi.

Esitetään kunnanhallituksen edustajan nimeämistä lasten- ja nuorten ohjaus- ja palveluverkostoon.

14/2023

Petri Hallikainen: Askolan kunnan saaman miljoonaperinnön käyttö

Kunnanhallitus 17.1.2024 § 11

Kunnanhallitus merkitsee aloitteet tietoonsa ja toteaa, että koska testamenttia ei ole vielä luovutettu kunnalle, kunta ei voi tehdä suunnitelmia rahojen käytöstä. Kun testamentti luovutetaan kunnalle, tulee kunnanhallitus tekemään hallintosäännön mukaisesti päätöksen testamentin vastaanottamisesta sekä testamentin hallinnoimisesta.

Kunnanvaltuusto 15.11.2023

15/2023

Askolan Sosialidemokraatit: Hidasteet Linnankoskentielle

Elinympäristölautakunta 27.2.2024 § 24

Elinympäristölautakunta päätti, että Linnankoskentien turvallisuutta tulee tarkastella ja suunnitella Askolan lukion ja koulukeskuksen piha-alueiden suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä.

16/2023

Askolan Sosialidemokraatit: testamenttivarojen käyttäminen askolalaisten vanhusten hoitoon ja virkistyskäyttöön

Kunnanhallitus 17.1.2024 § 11

Kunnanhallitus merkitsee aloitteet tietoonsa ja toteaa, että koska testamenttia ei ole vielä luovutettu kunnalle, kunta ei voi tehdä suunnitelmia rahojen käytöstä. Kun testamentti luovutetaan kunnalle, tulee kunnanhallitus tekemään hallintosäännön mukaisesti päätöksen testamentin vastaanottamisesta sekä testamentin hallinnoimisesta.